4. SINIF FEN BİLİMLERİ

1. Ünite: Yer Kabuğunun Yapısı, Kayaçlar ve Fosiller

Adı Soyadı: ..... **Sınıf/No:** 4/..... - .....

ETKİNLİK 1: Çoktan Seçmeli Sorular (10 Soru)

1. Erimiş kayaçlardan oluşan magmanın yeryüzüne çıkarak soğuyup katılaşmasıyla hangisi oluşur?

A) Fosil B) Kayaç C) Heyelan D) Kömür

2. Kayaçların renk, parlaklık ve sertliklerinin farklı olmasını sağlayan temel madde nedir?

A) Su B) Hava C) Mineral D) Toprak

3. Altın, gümüş gibi ekonomik değeri yüksek olan kayaç ve minerallere ne ad verilir?

A) Fosil B) Maden C) Çakıl D) Tortul

4. Kayaçların dış etkenlerle parçalanması sonucu oluşan doğru sıralama hangisidir?

A) Kaya-Taş-Çakıl-Kum B) Kum-Çakıl-Taş-Kaya C) Taş-Kaya-Kum-Çakıl D) Çakıl-Kum-Kaya-Taş

5. Denizli Pamukkale Travertenleri hangi kavramla açıklanır?

A) İnsan yapısı B) Doğal kayaç C) Fosil izi D) Baraj gölü

6. Elektrik kablolarının iç iletken kısmında kullanılan iletken maden hangisidir?

A) Mermer B) Bakır C) Linyit D) Kömür

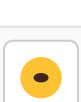
7. Canlıların kayaçlar arasında katılaşarak günümüze ulaşan kalıntılarına ne denir?

A) Fosil B) Mineral C) Magma D) Çakıl

8. Ülkemizin dünya rezerv birincisi olduğu, roket yakıtı ve cam yapımında kullanılan maden hangisidir?

A) Cıva B) Bor C) Gümüş D) Demir

9. Amber (kehribar) içindeki fosilleri inceleyen bilim insanına ne denir?

A) Arkeolog B) Paleontolog C) Meteorolog D) Astronom

10. Canlı kalıntısının fosilleşebilmesi için hangisi zorunludur?

A) Hava temasının kesilmesi B) Suda yüzmesi C) Güneş ışığı alması D) Rüzgarda beklemesi

sinifdefteri.com BİLGİLÜL HOCA

ETKİNLİK 2: Doğru (D) mu, Yanlış (Y) mı?

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

( ) 1. Yer kabuğu kara tabakasında daha kalın, okyanus ve deniz tabanlarında ise daha incedir.

( ) 2. Ekonomik değeri olan tüm kayaçlara ve minerallere fosil adı verilmektedir.

( ) 3. Bitki yaprağı, deniz kabuklusu ve dinozor kemikleri fosilleşmeye örnek verilebilir.

( ) 4. Canlı kalıntılarının fosilleşmesi birkaç gün gibi çok kısa bir sürede tamamlanır.

( ) 5. Madenler ülkelerin ekonomik gelişiminde büyük ve önemli bir yere sahiptir.

( ) 6. Paleontologlar fosiller sayesinde geçmişteki iklim ve canlı türleri hakkında bilgi edinirler.

sinifdefteri.com BEHLÜL HOCA

ETKİNLİK 3: Cümlelerdeki Boşlukları Dolduralım

*(Verilen Kelimeler: **Paleontoloji**, **Maden**, **Mermer**, **Kayaç**, **Magma**)*

1. Yer kabuğunun ana malzemesini oluşturan, bir veya birden fazla mineralden meydana gelen sert kütlelere _____ denir.

2. Altın, gümüş, demir ve bakır gibi işlendiğinde ekonomik değer kazanan mineral veya kayaçlara _____ adı verilir.

3. Mutfak tezgâhlarında, inşaatlarda ve heykel yapımında sıkça kullanılan dayanıklı kayaç türü _____dir.

4. Fosilleri ve geçmişteki canlı yaşamını bilimsel olarak inceleyen bilim dalına _____ denir.

5. Yer kabuğunun altında bulunan ve yüksek sıcaklıkla erimiş halde olan sıvıya _____ adı verilir.

Adı Soyadı: ..... **Sınıf/No:** 4/..... - .....

ETKİNLİK 4: Madenler ve Kullanım Alanlarını Eşleştirme

( ) 1. Altın	A. Termik santrallerde ve elektrik üretiminde yakıt olarak kullanılır.
( ) 2. Demir	B. Kuyumculukta, ziynet eşyalarında ve uzay teknolojisinde kullanılır.
( ) 3. Bor	C. Otomotiv, inşaat ve köprü yapımında en çok kullanılan sağlam madendir.
( ) 4. Linyit	D. Termometrelerin içinde kullanılan tek sıvı madendir.
( ) 5. Cıva	E. Cam, seramik, temizlik ürünleri ve uçak yakıtında kullanılan milli madenimizdir.

ETKİNLİK 5: Kullanım Alanına Göre Maden Sınıflandırma

Aşağıda verilen kullanım alanlarına uygun maden/kayaç isimlerini tabloya yazınız: *(Mermer, Altın, Bakır, Taş Kömürü)*

Enerji Üretimi / Yakıt	Elektrik & Kablo Sanayii	İnşaat / Heykeltıraşlık	Takı / Mücevherat

ETKİNLİK 6: 4x4 Fosil Araştırmacısı Labirenti

Paleontolog Sema Hoca'nın bilimsel doğru adımları takip ederek Fosil Müzesi'ne ulaşmasını sağlayınız!

BAŞLANGIÇ (Canlı Öldü)	**Açık Havada Kaldı**	**Güneşte Kurudu**	**Rüzgarda Dağıldı**
Tortul Tabaka Altında Kaldı	**Hava İle Teması Kesildi**	**Akarsu Sürükledi**	**Böcekler Yedi**
Suda Çürüdü	**Mineraller Sertleşti**	**Milyonlarca Yıl Geçti**	**Alevde Yandı**
Yanlış Yol	**Toprak Aşındı**	**Fosil Açığa Çıktı**	**ÇIKIŞ (Fosil Müzesi)**

sinifdefteri.com BÜLÜL HOCA

Adı Soyadı: ..... **Sınıf/No:** 4/..... - .....

ETKİNLİK 7: Fosilleşme Aşamalarını Sıralama

Aşağıdaki fosilleşme basamaklarını gerçekleşme sırasına göre (1, 2, 3, 4) numaralandırınız.

( ) Canlı ölür ve kalıntıları deniz, göl veya çamurlu tabana çökerek üstü tortullarla kapanır.

( ) Milyonlarca yıl boyunca aşınma ve kazılar sonucu fosil yeryüzüne çıkar ve insanlarca bulunur.

( ) Kalıntının havasız kalmasıyla çürüme durur, üst üste biriken katmanlar yüksek basınç oluşturur.

( ) Sert kısımlardaki mineraller taşlaşarak canlının kalıntısını taşlaşmış bir fosile dönüştürür.

sinifdefteri.com BEHLÜL HOCA

ETKİNLİK 8: Görselli Araştırmacı Analizi

İncesu ve Karain Mağaraları Analizi:
Mağaralarda suların içindeki minerallerin birikmesiyle sarkıt ve dikitler oluşur.

1. Soru: Mağaradaki yapıların oluşması yer kabuğundaki neyin varlığını kanıtlar?
→ .....

2. Soru: Kayaçların içindeki mineraller suya geçebilir mi?
→ .....

ETKİNLİK 9: Fosil Dedektifi İnceleme Kartı

Bulunan Fosil Türü: .....
Tahmin Edilen Yaşı: .....
Yaşadığı Ortam: [ ] Deniz [ ] Kara

[Hayali Fosil Kalıntısını Buraya Çiziniz]